

Suvestinė redakcija nuo 2023-02-09

Įsakymas paskelbtas: TAR 2020-07-28, i. k. 2020-16509

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS TRANSPORTO KOMPETENCIJŲ AGENTŪROS
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL CIVILINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ SVEIKATOS PAŽYMĖJIMŲ IR KELEIVIŲ
SALONO ĮGULOS NARIŲ ATESTACIJOS MEDICININIŲ PAŽYMŲ IŠDAVIMO
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. liepos 27 d. Nr. 2-204
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aviacijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 3 punktu, 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. kovo 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2020/359, ir 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamentu (ES) 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011,

t v i r t i n u Civilinės aviacijos specialistų sveikatos pažymėjimų ir keleivių salono įgulos narių atestacijos medicininių pažymų išdavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Direktorė

Goda Bražytė-Balčiūnė

CIVILINĖS AVIACIJOS SPECIALISTŲ SVEIKATOS PAŽYMĖJIMŲ IR KELEIVIŲ SALONO ĮGULOS NARIŲ ATESTACIJOS MEDICININIŲ PAŽYMŲ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Civilinės aviacijos specialistų sveikatos pažymėjimų ir keleivių salono įgulos narių atestacijos medicininių pažymų išdavimo tvarkos aprašas (toliau – aprašas) nustato Sveikatos pažymėjimų (toliau – SP) ir Keleivių salono įgulos narių atestacijos medicininių pažymų (toliau – CCA MP) išdavimo, galiojimo pratęsimo, atnaujinimo, sustabdymo ir panaikinimo sąlygas ir tvarką.

2. Aprašo nustatyta tvarka ir sąlygomis atlikti civilinės aviacijos specialistų sveikatos būklės patikrinimus bei išduoti SP ir CCA MP gali tik Transporto kompetencijų agentūros (toliau – TKA) paskirti sertifikuoti aviacijos medicinos gydytojai (toliau – AMG) ir aviacijos medicinos centrai (toliau – AeMC) arba, jeigu kandidato duomenys perduoti TKA, medicinos ekspertas-vertintojas, kurį TKA paskiria SP ir CCA MP išdavimo procesui stebėti.

3. Skrydžių įgulos nariai ir skrydžių vadovai negali naudotis savo licencijomis ir atestacijos pažymėjimais, jeigu neturi galiojančio SP ar CCA MP.

4. 1-os ir 3-ios klasės sveikatos pažymėjimui pirmą kartą gauti pirminė aviacijos specialisto sveikatos patikra atliekama AeMC. Sveikatos patikras šių pažymėjimų galiojimo pratęsimui ar atnaujinimui gali atlikti AMG ar AeMC.

5. 2-os klasės SP, lengvojo orlaivio piloto (toliau – LAPL) SP ir CCA MP išduodami, pratęsiami arba atnaujinami jų galiojimai bei atitinkama aviacijos specialisto pirminė sveikatos patikra atliekama AeMC arba AMG.

6. TKA suteikia AMG prieigą su ID identifikatoriumi prie elektroninės duomenų bazės per TKA serverį tam, kad kaupti ir saugoti periodinius medicinos apžiūrų įrašus TKA duomenų bazėje ir naudoti juos sertifikavimo procesui, sveikatos pažymėjimų išdavimui bei AMG veiklos priežiūrai, kontroliuojant ar darbuotojai yra kompetentingi atlikti savo užduotis, naudojantis šia sistema. ID raktai išlieka TKA nuosavybe. Paliekant darbą, AMG privalo informuoti apie tai TKA medicinos ekspertą-vertintoją (toliau – TKA MEV).

7. TKA MEV priežiūros tikslais peržiūri AMG ir AeMC atliktų ekspertizių duomenis ir išduotus pažymėjimus, informuoja AMG ir AeMC apie neatitikimus ir klaidas.

II SKYRIUS DOKUMENTŲ PATEIKIMAS

8. Prašymo teikėjas, norėdamas gauti, pratęsti ar atnaujinti civilinės aviacijos specialisto atitinkamos klasės SP ar CCA MP, pateikia AeMC ar AMG užpildytą prašymo formą (aprašo 1 priedas).

9. Pirminės aviacijos specialisto sveikatos patikros metu kartu su prašymu asmuo AMG ar AeMC privalo pateikti šiuos dokumentus:

9.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

9.2. šeimos gydytojo išrašą iš ambulatorinės kortelės su išsamia sveikatos istorija apie persirgtas ligas arba paskutinių 5 metų laikotarpio medicininę informaciją;

9.3. *Neteko galios nuo 2023-02-09*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [2-24](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02390

9.4. Neteko galios nuo 2023-02-09

Papunkčio naikinimas:

Nr. [2-24](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02390

10. Aviacijos specialistas, norintis pratęsti ar atnaujinti atitinkamos klasės SP ar CCA MP galiojimą, kartu su prašymu AeMC ar AMG pateikia šiuos dokumentus:

- 10.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;
- 10.2. turimą ar turėtą SP ar CCA MP ir licenciją;
- 10.3. gydymo ar konsultacijų išrašus, tuo atveju, jei per SP ar CCA MP galiojimo laikotarpį kandidatas sirgo ar konsultavosi asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.

11. Jeigu aviacijos specialistas pagal aprašo 10.2 papunktį nepateikė turimo ar turėto SP ar CCA MP, AeMC arba AMG išduoti sveikatos pažymėjimą ar medicininę pažymą gali tik po to, kai gaunama informacija apie prašymo teikėjo turimą ar anksčiau turėtą SP ar CCA MP iš TKA.

11¹. Esant klinikinėms indikacijoms, TKA MEV gali pareikalauti pateikti gydytojo ar gydymo įstaigos išduotą pažymą, kad asmuo nėra turėjęs psichologinių sutrikimų ir nesirgęs psichikos ligomis, jam nebuvo nustatyta priklausomybė nuo alkoholio, psichotropinių ar narkotinių medžiagų.

Papildyta punktu:

Nr. [2-24](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02390

III SKYRIUS SP IR CCA MP IŠDAVIMAS

12. Išduodami šie sveikatos pažymėjimai ir medicininės pažymos:
- 12.1. 1-os klasės SP (aprašo 8 priedas);
 - 12.2. 2-os klasės SP (aprašo 8 priedas);
 - 12.3. 3-os klasės SP (aprašo 9 priedas);
 - 12.4. LAPL SP (aprašo 8 priedas);
 - 12.5. Keleivių salono įgulos nario atestacijos medicininė pažyma – CCA MP (aprašo 10 priedas).

- 13. 1-os klasės SP išduodamas asmenims, siekiantiems gauti arba turintiems:
 - 13.1. avialinių transporto piloto licenciją (ATPL);
 - 13.2. komercinės aviacijos piloto licenciją (CPL);
 - 13.3. navigatoriaus licenciją (FN);
 - 13.4. skraidančiojo inžinieriaus licenciją (F/EL);
 - 13.5. piloto mokinio licenciją (MO).
- 14. 2-os klasės SP išduodamas asmenims, siekiantiems gauti ar turintiems:
 - 14.1. piloto sklandytojo licenciją (SPL);
 - 14.2. laisvojo aerostato piloto licenciją (BPL);
 - 14.3. piloto mokinio licenciją (MO);
 - 14.4. piloto mėgėjo licenciją (PPL).
- 15. 3-os klasės SP išduodamas asmenims, siekiantiems gauti ar turintiems:
 - 15.1. skrydžių vadovo licenciją (SV);
 - 15.2. skrydžių vadovo mokinio licenciją (SV MO).
- 16. LAPL SP išduodamas asmenims, siekiantiems gauti arba turintiems LAPL licenciją.
- 17. CCA MP išduodama asmenims, siekiantiems gauti arba turintiems Keleivių salono įgulos nario atestacijos pažymėjimą.
- 18. AMG ar AeMC atlikdami medicininės apžiūras ir (ar) vertinimus:
 - 18.1. užtikrina, kad su asmeniu būtų bendraujama jam suprantama kalba;
 - 18.2. informuoja asmenį apie pasekmes pateikus neišsamią, netikslią ar klaidingą informaciją apie savo sveikatos istoriją;

18.3. privalo nedelsiant informuoti TKA MEV apie bet koki kandidatą melagingą informacijos pateikimą arba nuslėpimą;

18.4. informuoja TKA MEV apie kandidato sveikatos patikros nutraukimą bet kuriame etape, pagal 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su civilinės aviacijos orlaivių įgula susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2020 m. kovo 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2020/359 MED.A.025 dalį ir 2015 m. vasario 20 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340, kuriuo pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 216/2008 nustatomi su skrydžių vadovų licencijomis ir pažymėjimais susiję techniniai reikalavimai ir administracinės procedūros, iš dalies keičiamas Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 923/2012 ir panaikinamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 805/2011, ATCO.MED.A.025 dalies a punktą;

18.5. konsultuojasi su TKA MEV tais atvejais:

18.5.1. kai konsultacija numatyta pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.B.001 dalį ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.B.001 dalį;

18.5.2. jeigu sveikatos pažymėjime ar medicinos pažymoje nurodyti apribojimai (SIC, SSL ar kt. nurodyti Europos aviacijos saugos agentūros (toliau – EASA) išleistų priimtinių atitikties užtikrinimo priemonių ir aiškinamosios medžiagos AMC2 MED.B.001 dalyje ir AMC2 ATCO.MED.B.001 dalyje), siekiant patikslinti sveikatos patikros apimtį ir specifinius tyrimus ar konsultacijas, reikalingas atlikti konkrečiu atveju;

18.5.3. kai konsultacija numatyta pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.A.050 dalį ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.A.050 dalį;

18.6. privalo užtikrinti, kad visi asmenys, dalyvaujantys atliekant medicininę apžiūrą, vertinimą ir išduodantys pažymėjimus, laikosi duomenų apie sveikatos būklę konfidencialumo;

18.7. užtikrina, kad kandidato sveikatos patikra būtų atliekama vadovaujantis Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 IV priedo MED dalies ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 IV priedo ATCO-MED dalies reikalavimais ir aprašu.

19. Pirminės sveikatos patikros metu 1-os ir 2-os klasės sveikatos pažymėjimui gauti kandidatui atliekami šie tyrimai ir konsultacijos:

19.1. bendras kraujo tyrimas;

19.2. gliukozės kiekio kraujyje nustatymas;

19.3. cholesterolio kiekio kraujyje nustatymas;

19.4. bendras šlapimo tyrimas;

19.5. testas dėl psichotropinių ir narkotinių medžiagų (amfetamino, barbitūratų, kokaino, metamfetamino, metadono, opiatų, kanapių, benzodiazepino) nustatymo šlapime; 2-os klasės pirminiems kandidatams testas atliekamas pasirinktinai;

19.6. tyrimas alkokosteriu dėl alkoholio vartojimo; 2-os klasės pirminiems kandidatams testas atliekamas pasirinktinai;

19.7. kvėpavimo funkcijos įvertinimas;

19.8. krūtinės ląstos rentgenograma;

19.9. 12-os kanalų elektrokardiograma (EKG);

19.10. audiograma, timpanometrija;

19.11. ausų, nosies, gerklės gydytojo konsultacija, užpildomas Otorinolaringologo išvados lapas (aprašo 2 priedas);

19.12. akių gydytojo konsultacija, užpildomas Oftalmologo išvados lapas (aprašo 3 priedas);

19.13. užpildoma Psichinės sveikatos vertinimo forma (aprašo 7 priedas);

19.14. širdies echoskopija (jei kliniškai ir epidemiologiškai reikalinga);

19.15. krūvio elektrokardiograma (VEM) (jei kliniškai ir epidemiologiškai reikalinga);

19.16. pilvo organų echoskopija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);

19.17. gydytojo neurologo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);

19.18. psichologo konsultacija – išsamus psichikos sveikatos vertinimas (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);

19.19. gydytojo psichiatro konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 19.20. gydytojo chirurgo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 19.21. gydytojo terapeuto konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 19.22. gydytojo stomatologo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 19.23. gydytojo ginekologo konsultacija (moterims) (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga).

20. Pirminės sveikatos patikros metu 3-os klasės sveikatos pažymėjimui gauti kandidatui atliekami šie tyrimai ir konsultacijos:

20.1. bendras kraujo tyrimas;
 20.2. gliukozės kiekio kraujyje nustatymas;
 20.3. cholesterolio kiekio kraujyje nustatymas;
 20.4. bendras šlapimo tyrimas;
 20.5. testas dėl psichotropinių ir narkotinių medžiagų (amfetamino, barbitūratų, kokaino, metamfetamino, metadono, opiatų, kanapių, benzodiazepino) nustatymo šlapime;
 20.6. tyrimas alktosteriu dėl alkoholio vartojimo;
 20.7. kvėpavimo funkcijos įvertinimas;
 20.8. krūtinės ląstos rentgenograma;
 20.9. 12-os kanalų elektrokardiograma (EKG);
 20.10. audiograma, timpanometrija;
 20.11. ausų, nosies, gerklės gydytojo konsultacija, užpildomas Otorinolaringologo išvados lapas (aprašo 2 priedas);
 20.12. akių gydytojo konsultacija, kandidatai turi būti normalūs trichromatai (patvirtinantis ištyrimas anomaloskopu ar CAD testu), užpildomas Oftalmologo išvados lapas (aprašo 3 priedas);
 20.13. užpildoma Psichikos sveikatos vertinimo forma (aprašo 7 priedas);
 20.14. širdies echoskopija (jei kliniškai ir epidemiologiškai reikalinga);
 20.15. krūvio elektrokardiograma (VEM) (jei kliniškai ir epidemiologiškai reikalinga);
 20.16. pilvo organų echoskopija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.17. gydytojo neurologo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.18. psichologo konsultacija – išsamus psichikos sveikatos vertinimas (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.19. gydytojo psichiatro konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.20. gydytojo chirurgo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.21. gydytojo terapeuto konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.22. gydytojo stomatologo konsultacija (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga);
 20.23. gydytojo ginekologo konsultacija (moterims) (jei kliniškai ar epidemiologiškai reikalinga).

21. Pirminės sveikatos patikros metu LAPL sveikatos pažymėjimui ir Keleivių salono įgulos nario atestacijos medicininei pažymai gauti taikomi reikalavimai, nurodyti 2011 m. lapkričio 3 d. Komisijos reglamento (ES) Nr.1178/2011 IV priedo MED dalies 3 skirsnio MED.B.095 dalyje ir C skyriaus 2 skirsnio MED.C.025 dalyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [2-24](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02390

22. Pratęsiant SP ar CCA MP galiojimą, atliekami aprašo 4 priede nurodyti tyrimai ir konsultacijos.

23. AMG ar AeMC, užbaigę aviacijos specialisto medicininę apžiūrą ir (arba) vertinimą:
 23.1. užpildo ir patvirtina parašu ir AMG spaudu Medicininės išvados lapą (aprašo 5 priedas) arba Medicinos išvados lapą LAPL kandidatams (aprašo 6 priedas);

23.2. jeigu prašymo teikėjo sveikatos būklė atitinka nustatytus Komisijos reglamente (ES) Nr. 1178/2011 IV priedo MED dalies ir Komisijos reglamente (ES) Nr. 2015/340 IV priedo ATCO-MED dalies reikalavimus – išduoda, pratęsia arba atnauja atitinkamos klasės SP ar CCA MP, prieš tai supažindinus kandidatą su medicinos dokumentų ir duomenų išvadomis;

23.3. informuoja prašymo teikėją, ar jo(-s) sveikatos būklė yra tinkama, netinkama, ar jo(-s) sveikatos patikros dokumentai perduodami sprendimui priimti TKA MEV;

23.4. atsižvelgiant į sveikatos patikros apimtis, įvertinus pareiškėjo būklę ir gautus tyrimų ir konsultacijų rezultatus, priima sprendimą, ar jo(-s) sveikatos būklė tinkama ir, nustačius neatitikimus, nurodo vieną ar kelis apribojimus. Pirmą kartą įrašant sveikatos pažymėjime apribojimą (VDL, VNL, VML, CCL, RXO, TML, HAL), užpildo ir patvirtina parašu bei spaudu pranešimo apie pradinį apribojimo įrašą sveikatos pažymėjime ar keleivių salono įgulos nario medicininėje pažymoje atestacijai formą (aprašo 13 priedas).

23.5. informuoja asmenį apie skiriamą apribojimą(-us), dėl kurio(-ų) gali būti apribotos galimybės mokytis ar atlikti skrydį arba galimybės naudotis licencija ar atestacijos liudijimu suteikiamomis teisėmis, kaip numatyta:

23.5.1. apribojimus 1-os, 2-os klasės ir LAPL sveikatos pažymėjimuose ir Keleivių salono įgulos nario atestacijos medicininėse pažymose, kaip nurodyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.B.001 ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.B.001 dalyse - TML, VDL, VML, VNL, CCL, VCL, RXO - gali nustatyti AMG ar AeMC, likusius apribojimus nustato tik TKA MEV:

23.5.1.1. kuomet veiklos apribojimas, nesusijęs su regėjimu, pažymėjime įrašomas pirmą kartą, kandidatai vertinimui siunčiami į TKA, užpildoma AMG/AeMC siuntimo forma vertinimui (aprašo 14 priedas);

23.5.1.2. pratęsiant ar atnaujinant sveikatos pažymėjimo ar medicinos pažymos galiojimą su anksčiau įrašytu apribojimu, jeigu kandidato būklė stabili, dėl 1-os ir 2-os klasės pažymėjimo, pasitarus su TKA MEV (telefonu ar el.paštu), AMG ar AeMC gali išduoti sveikatos pažymėjimą su tuo pačiu apribojimu, dėl LAPL sveikatos pažymėjimų – pasitarus su TKA MEV ar AeMC (telefonu ar el.paštu), atitinkamu įrašu pažymima Medicinos išvados vertinimo formoje (aprašo 5 ar 6 priedai);

23.5.1.3. nuimti bet kokį apribojimą 1-os klasės sveikatos pažymėjime gali tik TKA MEV; 2-os klasės ir LAPL sveikatos pažymėjime bei CCA MP, priklausomai nuo apribojimo – gali nuimti tik TKA MEV, išskyrus - TML, VDL, VML, VNL, CCL apribojimus, kuriuos gali nuimti AeMC ar AMG, pasikeitus tyrimų ir konsultacijų rezultatams;

23.5.2. apribojimus 3-os klasės sveikatos pažymėjimuose, kaip nurodyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.B.001 dalyje – TML, VDL, VML, VNL, CCL, HAL, RXO – gali nustatyti AeMC ar AMG, VXN ir VXL apribojimais nustatomi, pasitarus su VĮ Oro navigacija, įvertinus specifines darbo vietos sąlygas ir aplinkybes, SIC ir SSL apribojimus gali nustatyti tik TKA MEV:

23.5.2.1. kuomet veiklos apribojimas SIC ar SSL pažymėjime įrašomas pirmą kartą, kandidatai vertinimui siunčiami į TKA, užpildoma AMG/AeMC siuntimo forma vertinimui (aprašo 14 priedas);

23.5.2.2. pratęsiant ar atnaujinant 3-os klasės sveikatos pažymėjimo galiojimą su tuo pačiu apribojimu, jeigu kandidato būklė stabili, AeMC ar AMG gali išduoti SP, pasitarus su TKA MEV;

23.5.2.3. nuimti bet kokį apribojimą 3-os klasės sveikatos pažymėjime gali tik TKA MEV;

23.6. esant klinikinėms indikacijoms, gali paprašyti prašymo teikėjo atlikti papildomas medicininės apžiūras ir tyrimus;

23.7. tais atvejais, kai asmens sveikatos būklė įvertinama kaip netinkama, informuoja asmenį apie jo(s) teisę prašyti peržiūrėti sprendimą;

23.8. supažindina pareiškėją su jo(s) pareiga informuoti apie sveikatos būklės pablogėjimą, kaip numatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.A.020 ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.A.020 dalyse;

23.9. informuoja pareiškėją, kad gali turėti tik vieną galiojantį sveikatos pažymėjimą ar medicininę pažymą, o kitus turimus sveikatos pažymėjimus privalo grąžinti;

23.10. nedelsiant pateikia TKA MEV pasirašytą išduoto sveikatos pažymėjimo kopiją;

23.11. ne vėliau kaip per 1 – 2 dienas patalpina įrašus ir pasirašytą vertinimo išvadą su atliktų tyrimų rezultatais apie pareiškėjo sveikatos būklę ir išduoto pažymėjimo kopiją elektroninėje duomenų bazėje ar/ir persiunčia originalius dokumentus į TKA;

23.12. grąžina TKA MEV ankstesnio sveikatos pažymėjimo originalą.

24. AeMC ir AMG įtraukia arba atnauja duomenis apie išduotus 1-os klasės sveikatos pažymėjimus Europos aviacijos medicinos duomenų saugykloje (EAMR), kaip numatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 ARA.MED.160 dalies d punkte.

25. Jeigu būtina SP ar CCA MP išdavimo ir (arba) priežiūros funkcijoms atlikti, AeMC ir AMG, paprašius TKA MEV, jam pateikia visus aviacijos medicinos įrašus, išvadas bei kitą informaciją.

26. Jeigu kandidato sveikata ne visiškai atitinka nustatytus sveikatos būklės reikalavimus pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED dalį ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO-MED dalį, neaiškiais ir ginčytiniais atvejais, AMG ar AeMC privalo nukreipti kandidatą TKA MEV galutinio sprendimo priėmimui.

27. TKA MEV išnagrinėja pateiktus dokumentus, jei reikalinga gali paprašyti pateikti papildomus dokumentus ar duomenis, ir priima sprendimą bei išduoda atitinkamą pažymėjimą su apribojimu(ais), arba gali koreguoti pažymėjime nurodytą informaciją ir pakartotinai išduoti SP ar CCA MP, nustačius AMG ar AeMC išduotame pažymėjime neatitikimus ar klaidas, kaip numatyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.A.040 dalyje ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.A.040 dalyje.

28. Jeigu asmens sveikatos būklė atitinka ne visus reikalavimus, atitinkamos klasės SP ar CCA MP gali būti išduodamas tik tuo atveju, kai AMG, AeMC arba TKA MEV:

28.1 medicininėje išvadoje nurodo, kad tam tikromis aplinkybėmis neatitiktis nustatytiems reikalavimams nekelia grėsmės skrydžio saugai;

28.2. atsižvelgia į atitinkamus asmens gebėjimus, kvalifikaciją, įgūdžius ir patirtį, susijusius su vykdoma veikla, taip pat darbo sąlygas;

28.3. sveikatos pažymėjime arba CCA MP įrašo apribojimą(-us). Tais atvejais, kai sprendimo priėmimui perdavimas TKA MEV nenumatytas, AeMC arba AMG įvertina, ar prašymo teikėjas gali saugiai vykdyti savo pareigas, laikydamasis vieno ar daugiau sveikatos pažymėjime nurodytų apribojimų, ir prireikus išduoda sveikatos pažymėjimą su apribojimu (ais).

29. Pareiškėjas, nesutinkantis su AMG ar AeMC vertinimo išvadomis, gali per 30 kalendorinių dienų raštu kreiptis į TKA MEV sprendimo peržiūrėjimui.

30. TKA, gavus aprašo 29 punkte nurodytą kandidato skundą, per 14 kalendorinių dienų sudaro pakartotinos peržiūros komisiją. Į šios komisijos sudėtį turi būti įtraukiami:

30.1. atitinkamos medicinos srities specialistas, turintis klinikinių ir mokslinių žinių bei patirties aviacijos medicinos srityje, gebantis įvertinti ir patarti ginčytiniais klausimais;

30.2. AMG ar (ir) pilotas instruktorius, ar (ir) skrydžių vadovas;

30.3. TKA MEV, kuris skiriamas pakartotinės peržiūros komisijos pirmininku.

31. Vadovaudamasis minėtos komisijos išvadomis, TKA MEV per 5 darbo dienas išduoda ar atsisako išduoti pažymėjimą, taip pat nustato reikalingus apribojimus.

32. TKA MEV, AMG ar AeMC neišduoda pažymėjimo, jeigu kandidatas:

32.1. yra neveiksnus;

32.2. linkęs vartoti alkoholį, narkotikus ir kitas psichotropines medžiagas;

32.3. teismo sprendimu nuteisiamas už tyčinį nusikaltimą;

32.4. netenka pasitikėjimo, t. y. įtariama, kad vykdydamas veiklą, kuriai reikia turėti aviacijos specialisto sveikatos pažymėjimą, galėtų pažeisti viešąją tvarką bei valstybės saugumą.

33. Informacija apie aviacijos specialisto sveikatos būklę yra konfidenciali ir gali būti platinama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

34. Visa aviacijos specialistų informacija apie sveikatos būklę ir kita informacija turi būti neprieinama pašaliniams asmenims ir laikoma saugomoje patalpoje ar skaitmeninėse laikmenose, apsaugotose slaptažodžiais.

35. Visos TKA naudojamos dokumentų formos pasiekiamos TKA internetinėje svetainėje www.tka.lt.

IV SKYRIUS

SP IR CCA MP GALIOJIMAS, GALIOJIMO PRATĖSIMAS, ATNAUJINIMAS, SUSTABDYMAS IR NUTRAUKIMAS

36. 1-os klasės SP galiojimas pareiškėjams:
- 36.1. iki 40 m. amžiaus – 12 mėnesių;
 - 36.2. nuo 40 m. iki 60 m. amžiaus, atliekantiems komercinius skrydžius orlaiviais su vienpilote įgula – 6 mėnesiai;
 - 36.3. nuo 40 m. iki 60 m. amžiaus, atliekantiems skrydžius orlaiviais su daugiapilote įgula – 12 mėnesių;
 - 36.4. vyresniems nei 60 m. amžiaus – 6 mėnesiai.
37. 2-os klasės SP ir CCA MP galiojimas pareiškėjams:
- 37.1. iki 40 m. amžiaus – 60 mėnesių, jei SP2 išduotas iki pareiškėjui sukaks 40 m., jo galiojimas negali būti ilgesnis nei pareiškėjui sukaks 42 m.;
 - 37.2. nuo 40 m. iki 50 m. amžiaus – 24 mėnesiai, jei SP2 išduotas iki pareiškėjui sukaks 50 m., jo galiojimas negali būti ilgesnis nei pareiškėjui sukaks 51 m.;
 - 37.3. vyresniems nei 50 m. amžiaus – 12 mėnesių.
38. 3-os klasės SP galiojimas pareiškėjams:
- 38.1. iki 40 m. amžiaus – 24 mėnesiai;
 - 38.2. vyresniems nei 40 m. amžiaus – 12 mėnesių.
39. LAPL SP galiojimas pareiškėjams:
- 39.1. iki 40 m. amžiaus – 60 mėnesių, jei LAPL SP išduotas iki pareiškėjui sukaks 40 m., jo galiojimas negali būti ilgesnis nei pareiškėjui sukaks 42 m.;
 - 39.2. vyresniems nei 40 m. amžiaus – 24 mėnesius.
40. SP ir CCA MP galiojimo periodas pirminiam kandidatui arba atnaujinant SP ar CCA MP galiojimą, skaičiuojamas pagal prašymo teikėjo amžių nuo aviacijos medicinos patikros galutinės išvados priėmimo dienos. SP ar CCA MP galiojimo pratęsimo atveju – nuo anksčiau išduoto SP ar CCA MP galiojimo pabaigos datos.
41. Pažymėjimų galiojimo terminas gali būti sutrumpintas, atsižvelgiant į klinikinių tyrimų duomenis, įrašant pažymėjime TML apribojimą.
42. Pažymėjimų galiojimo pratęsimui reikalingas apžiūras ir (arba) vertinimus galima atlikti likus ne daugiau kaip 45 dienoms iki SP ar CCA MP galiojimo pabaigos.
43. Pažymėjimų galiojimo atnaujinimui, jei nebuvo laiku pratęstas:
- 43.1. jei pažymėjimo galiojimo terminas baigėsi ne daugiau kaip prieš 2 metus, AMG ar AeMC atlieka pareiškėjui įprastinę sveikatos apžiūrą;
 - 43.2. jei pažymėjimo galiojimo terminas baigėsi daugiau nei prieš 2 metus bet mažiau nei prieš 5 metus, AMG ar AeMC atlieka pareiškėjui išplėstinę sveikatos apžiūrą;
 - 43.3. jei pažymėjimo galiojimo terminas baigėsi daugiau kaip prieš 5 metus, taikomi pirminiam pažymėjimo išdavimui galiojantys reikalavimai, o vertinimai atliekami pagal pažymėjimo pratęsimui taikomus reikalavimus.
44. Licencijos turėtojas negali naudotis licencija ir su ja susijusiomis kvalifikacijomis ir (arba) pažymėjimo suteikiamomis teisėmis:
- 44.1. jeigu žino, kad jo sveikatos būklė pablogėjo taip, jog jis gali nepajėgti saugiai atlikti savo pareigas;
 - 44.2. jeigu pradėjo vartoti vaistą(-us), kuris(-ie) galėtų trukdyti saugiai naudotis atitinkama licencija suteikiamomis teisėmis;
 - 44.3. jeigu jam taikomas poveikį skrydžio saugai galintis padaryti medikamentinis, chirurginis gydymas ar kitos procedūros.

45. Pažymėjimo savininkas privalo nedelsdamas informuoti išdavusį, galiojimą praradusį ar atnaujinusį TKA MEV, AMG ar AeMC, pablogėjus sveikatos būklei, kaip nurodyta Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.A.020 dalyje ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.020 dalyje apie:

- 45.1. gydymąsi ligoninėje arba kitoje gydymo įstaigoje, kurio trukmė ilgesnė kaip 12 val.;
- 45.2. atliktą chirurginę operaciją ar invazinę procedūrą, galinčią turėti poveikį skrydžio saugai;
- 45.3. patirtą sunkų sužalojimą, dėl kurio negali vykdyti skrydžio įgulos nario funkcijų;
- 45.4. sunkią ligą, dėl kurios negali vykdyti skrydžio įgulos nario funkcijų;
- 45.5. tai kai nuolat vartoti paskiriami vaistai, kurie gali trukdyti saugiai naudotis atitinkama licencija suteikiamomis teisėmis;
- 45.6. tai kai pirmą kartą nuolatiniam nešiojimui paskiriami akiniai ir (ar) kontaktiniai lęšiai;
- 45.7. apie nėštumą.

46. SP turėtojas ar keleivių salono įgulos narys, pablogėjus sveikatos būklei, nedelsdamas konsultuojasi su AeMC, AMG ar TKAMEV. Įvertinus SP ar CCA MP turėtojo sveikatos būklės tinkamumą, nusprendžiama ar esama sveikatos būklė tinkama, kad aviacijos specialistas galėtų vėl naudotis licencija ar atestacijos pažymėjimu suteikiamomis teisėmis.

47. Jeigu pareiškėjo sveikatos būklė atitinka ne visus atitinkamos klasės sveikatos pažymėjimo reikalavimus, tačiau manoma, kad jis nekels pavojaus skrydžio saugai, AMG ar AeMC:

47.1. išduoda SP ar CCA MP su atitinkamu apribojimu(-ais) kaip numatyta Komisijos reglamente (ES) Nr. 1178/2011 MED.B.001 dalyje ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.B.001 dalyje;

47.2. informuoja TKA MEV apie kandidatus, kuriems buvo anksčiau nustatyti apribojimai, apie atliktus tyrimus, prieš išduodant SP ar CCA MP;

47.3. perduoda dokumentus TKA MEV vertinimui ar pareiškėjas gali saugiai vykdyti savo pareigas, laikydamasis vieno ar daugiau sveikatos pažymėjime ar medicinos pažymoje nurodytų apribojimų, prireikus TKA MEV įrašo papildomus apribojimus, kaip numatyta EASA išleistų priimtinių atitikties užtikrinimo priemonių ir aiškinamosios medžiagos AMC2 MED.B.001 dalyje ir AMC2 ATCO.MED.B.001 dalyje:

47.3.1. su daugiapilotės įgulos veikla susijęs apribojimas (OML – taikomas tik 1-os klasės SP) – vertinimą atlieka ir apribojimą nustato tik TKA MEV. Sveikatos pažymėjimo su OML turėtojas, atlikdamas skrydžius daugiapilotėje įguloje, orlaivį valdo tik jei kitas pilotas turi tinkamą kvalifikaciją atitinkamo tipo orlaiviui valdyti, jam netaikomas OML apribojimas ir dar nesuėję 60 metų. Šį apribojimą nustatyti ir panaikinti gali tik TKA MEV.

47.3.2. su saugos pilotu susijęs apribojimas (OSL – taikomas 2-os klasės ir LAPL SP) – vertinimą atlieka ir apribojimą nustato tik TKA MEV. Sveikatos pažymėjimo su OSL turėtojas orlaivį valdo tik jeigu kitas pilotas turi tinkamą kvalifikaciją vykdyti atitinkamos klasės ar tipo orlaivį su sudvejintu valdymu. Šį apribojimą nustatyti ir panaikinti gali tik TKA MEV;

47.3.3. su keleivių vežimo apribojimais (OPL – taikomas 2-os klasės ir LAPL SP) – vertinimą atlieka ir apribojimą nustato tik TKA MEV. Sveikatos pažymėjimo su OPL turėtojas orlaivį valdo tik jeigu jame nėra keleivių. Šį apribojimą nustatyti ir panaikinti gali tik TKA MEV;

47.3.4. su veiklos apribojimo kodu (ORL – taikomas 2-os klasės ir LAPL SP) – vertinimą atlieka ir apribojimą nustato tik TKA MEV. Sveikatos pažymėjimo su ORL turėtojas orlaivį valdo tik jeigu kitas pilotas turi tinkamą kvalifikaciją vykdyti atitinkamos klasės ar tipo orlaivį su sudvejintu valdymu ir jame nėra keleivių. Šį apribojimą nustatyti ir panaikinti gali tik TKA MEV;

47.3.5. specialus apribojimo kodas (SSL) specifinis apribojimo aprašymas įrašomas pažymėjime. Šį apribojimą nustatyti ir panaikinti gali tik TKA MEV;

47.3.6. sveikatos pažymėjime ar medicinos pažymoje gali būti nustatytas bet koks kitas apribojimas, jeigu to reikia skrydžio saugai užtikrinti.

48. TKA MEV, gavęs informaciją apie aviacijos specialisto sveikatos būklės pokyčius ir įvertinęs pokyčių sunkumo laipsnį, turi teisę:

48.1. laikinai sustabdyti pažymėjimo ar pažymos galiojimą, nurodant stabdymo terminą ir dokumentus, kuriuos kandidatas privalo pateikti baigiantis pažymėjimo ar pažymos galiojimo stabdymo terminui, tuomet apie sprendimą kandidatas nedelsiant informuojamas raštu ir užpildoma pranešimo apie sveikatos pažymėjimo ar medicininės pažymos galiojimo sustabdymą forma (aprašo 11 priedas). Sustabdžius pažymėjimo ar pažymos galiojimą, kandidatas privalo nedelsiant pristatyti pažymėjimą ar pažymą į TKA;

48.2. nustatyti papildomus apribojimus pažymėjime ar pažymoje, susijusius su daliniu kandidato veiklos apribojimu. Tuomet išrašomas naujas pažymėjimas ar pažyma su papildomu apribojimu. Užpildoma Pradinio ribojimo įrašo forma (aprašo 13 priedas).

49. TKA MEV sustabdo SP ar CCA MP galiojimą, jeigu:

49.1. skrydžio metu įvyko ūmus sveikatos sutrikimas;

49.2. atsirado pagrįstų abejonių dėl kandidato sveikatos būklės;

49.3. gauta informacija, nurodyta aprašo 45 punkte.

50. Sustabdžius SP ar CCA MP galiojimą, TKA MEV užpildo pranešimo apie sveikatos pažymėjimo ar pažymos galiojimo sustabdymą formą (aprašo 11 priedas) ir apie tai raštu informuoja pažymėjimo ar pažymos savininką bei nurodo, kokie medicininiai tyrimai ir (ar) konsultacijos turi būti atlikti norint panaikinti pažymėjimo ar pažymos galiojimo stabdymą.

51. Įvertinęs aprašo 50 punkte nurodytų tyrimų ir konsultacijų rezultatus, TKA MEV sustabdyto SP ar CCA MP galiojimą:

51.1. atnaujina, kai, pasibaigus nustatytam galiojimo stabdymo terminui, kandidatas pateikia informaciją ir susijusius, anksčiau nurodytus dokumentus, apie esamą sveikatos būklę. Įvertinęs kandidato pateiktą informaciją, TKA MEV priima sprendimą ar kandidato sveikata tinkama naudotis licencijoje nurodytomis teisėmis ir nekelia pavojaus skrydžių saugai;

51.2. pratęsia pažymėjimo ar pažymos galiojimo stabdymą, jeigu kandidato sveikata ir toliau neatitinka sveikatos būklės reikalavimų. Pretendentas raštu informuojamas apie sprendimą. Užpildoma nauja pranešimo apie pažymėjimo ar pažymos galiojimo stabdymo pratęsimą forma, nurodomas kitas galiojimo stabdymo terminas bei nurodomi dokumentai, kuriuos asmuo privalo pateikti naujo sprendimo priėmimui. Galiojimo stabdymą galima pratęsti 3 kartus.

52. Atnaujinęs pažymėjimo ar pažymos galiojimą, TKA MEV raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuoja kandidatą apie sprendimą ir grąžina pažymėjimą ar pažymą pretendentui:

52.1. jeigu galiojimo terminas, nurodytas pažymėjime ar pažymoje, nėra pasibaigęs. Naujas pažymėjimas ar pažyma nėra išduodama;

52.2. jeigu galiojimo terminas pasibaigęs, siunčia medicinos ekspertizės atlikimui į AeMC ar pas AMG pažymėjimo ar pažymos galiojimo atnaujinimui. Išduodamas naujas pažymėjimas ar pažyma.

53. Jei TKA MEV įvertina pretendento sveikatos būklę kaip netinkama, nes pretendento sveikatos būklė neatitinka nustatytų sveikatos būklės reikalavimų, pasibaigus trečią kartą pratęsto galiojimo stabdymo terminui, pažymėjimo ar pažymos galiojimas nutraukiamas. TKA MEV nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, raštu informuoja pretendentą apie sprendimą. Užpildoma pranešimo apie sveikatos pažymėjimo ar medicininės pažymos galiojimo nutraukimą forma (aprašo 12 priedas).

54. TKA MEV gali nutraukti pažymėjimo ar pažymos galiojimą, jeigu asmuo:

54.1. pateikė neteisingus ar klaidinančius faktus apie savo sveikatą;

54.2. laiku nepateikė ar nuspėdė informaciją apie sveikatą.

55. Sustabdžius ar nutraukus pažymėjimo ar pažymos galiojimą, kandidatas privalo jį nedelsiant grąžinti TKA.

56. TKA MEV, sustabdžius ar nutraukus pažymėjimo ar pažymos galiojimą, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, informuoja apie tai kandidatą.

V SKYRIUS

DOKUMENTŲ REGISTRAVIMAS IR SAUGOJIMAS, MEDICININIŲ DUOMENŲ PATEIKIMAS IR PERDAVIMAS

57. Statistikos ir peržiūros tikslais, TKA registruojami ir saugomi visi gauti ir suvesti elektroninėje duomenų bazėje dokumentai.

58. TKA vedamas išduotų sveikatos pažymėjimų ir medicininių pažymų, bei probleminių atvejų duomenų registras, archyvuojami duomenys apie aviacijos specialistus, kiekvienam užvedant bylą.

59. TKA saugomi asmens ir medicinos duomenys rakinamose metalinėse spintose, saugomose patalpose, griežtai laikantis saugos ir konfidencialumo principų.

60. Aviacijos specialistų, kurių aktyvi veikla aviacijoje pasibaigusi ar nutrūkusi, dokumentai apie sveikatą saugomi TKA ne mažiau 10 metų.

61. Susipažinti su turimais aviacijos specialistų duomenimis gali tik asmenys ir personalas, kuriuos patvirtina TKA MEV, įrašyti į asmenų, kuriems gali būti prieinama informacija, sąrašą, kaip nurodoma Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 MED.A.015 dalyje ir Komisijos reglamento (ES) Nr. 2015/340 ATCO.MED.A.015 dalyje.

62. TKA MEV saugomus ir standartizavimo tikslu archyvuojamus aviacijos medicinos vertinimų įrašus, gavus raštišką prašymo teikėjo ar licencijos turėtojo sutikimą, pateikia:

62.1. aviacijos medicinos centrui arba aviacijos medicinos gydytojui, kad jie galėtų atlikti aviacijos medicinos vertinimą;

62.2. medicininės peržiūros komisijai, kuri paskiriama antrinės pakartotinos abejotinių ir ginčytinų atvejų peržiūros tikslu;

62.3. atitinkamiems medicinos specialistams, kad jie galėtų atlikti aviacijos medicinos vertinimą;

62.4. kitos šalies ES valstybės narės licencijavimo institucijos paskirtam aviacijos medicinos ekspertui-vertintojui;

62.5. atitinkamam aviacijos specialistui, kai jis pateikia raštišką prašymą;

62.6. EASA.

63. Pasikeitimas informacija tarp ES valstybės narių kompetentingų institucijų (įskaitant ir tuos atvejus, kai aviacijos specialistas keičia licenciją išdavusią šalį) inicijuojamas aviacijos specialisto ar TKA MEV, gavus aviacijos specialisto sutikimą, perduodant atitinkamus konfidencialius duomenis (paštu, registruotu paštu, faksu ar elektroniniu būdu) Komisijos reglamento (ES) Nr. 1178/2011 nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS SP IR CCA MP IŠDAVIMO PROCESO PRIEŽIŪRA

64. TKA MEV atlieka SP ir CCA MP išdavimo proceso stebėjimą ir priežiūrą: peržiūri ir įvertina visus AeMC ir AMG pateiktus asmenų medicinos duomenis ir, prireikus, paprašo pateikti papildomus (kitus) dokumentus ar atlikti papildomas apžiūras ir tyrimus.

65. Pažymėjimų išdavimo priežiūros procese TKA MEV:

65.1. nedelsdamas informuoja AeMC ar AMG apie vertinimo procese pastebėtus neatitikimus ir klaidas;

65.2. peržiūri išduotus SP ir CCA MP ir, pastebėjus juose neatitikimus bei nustatęs, kad būtina dokumentą pakoreguoti, informuoja apie tai AeMC ar AMG bei aviacijos specialistą;

65.3. AeMC ar AMG prašymu konsultuoja ir ginčytiniais atvejais padeda priimti sprendimą dėl aviacijos specialisto sveikatos būklės tinkamumo;

65.4. gali pakartotinai išduoti SP ar CCA MP, jeigu nustato, kad būtina pakoreguoti pažymėjime nurodytą informaciją;

65.5. gali panaikinti SP ar CCA MP galiojimą, jeigu nustatoma neatitiktis reikalavimams, ir siekiama užtikrinti skrydžių saugą;

65.6. Komisijos reglamente (ES) Nr. 1178/2011 ir Komisijos reglamente (ES) Nr. 2015/340 bei šiame apraše numatytais atvejais nustato ar prašymo teikėjo sveikatos būklė yra tinkama atitinkamos klasės SP ar CCA MP gauti, ir jei reikalinga, nurodo vieną ar kelis apribojimus.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Visi TKA priimti sprendimai pagal aprašo nuostatas gali būti apskūsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.

Viešoji įstaiga Transporto kompetencijų agentūra, Įsakymas

Nr. [2-24](#), 2023-02-07, paskelbta TAR 2023-02-08, i. k. 2023-02390

Dėl viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros direktoriaus 2020 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 2-204 „Dėl Civilinės aviacijos specialistų sveikatos pažymėjimų ir keleivių salono įgulos narių atestacijos medicininių pažymų išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo